

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

20/5174-3

21. desember 2020

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2021

Tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet er todelt:

- Kunnskapsdepartementets etatsstyring av Forskningsrådet (del 1, punkt 1–11)
- Kunnskapsdepartementet som sektordepartement (del 2, punkt 1–6)

Eventuelle endringer eller ytterligere tildelinger for 2021 vil komme i supplerende tildelingsbrev.

Innholdsfortegnelse del 1:

1	Innledning	2
2	Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier	2
3	Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	3
4	Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2021	11
5	Rapportering for 2021	13
6	Kap 285 post 53 – Sektoroverskridende og strategiske satsinger	14
7	Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285 post 55)	15
8	Administrative fullmakter	17
9	Andre krav og forventninger	19
10	Etatsstyringsmøtet	21
11	Frister.....	21

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling for eierskap i
høyere utdanning og
forskning

Saksbehandler
Siri Waalen Bogen
22 24 77 96

1 Innledning

Tildelingsbrevet følger opp Stortingets budsjettvedtak og forutsetninger og krav som departementet utleder av dette. I tildelingsbrevet formidler Kunnskapsdepartementet (KD) styringssignaler og forventninger til Forskningsrådet for 2021.

2 Regjeringens forskningspolitiske dokumenter og strategier

Regjeringen har høye ambisjoner for norsk forskning, innovasjon og høyere utdanning. Gjennom å satse på kunnskap skal vi ruste oss for fremtiden, skape nye, grønne og lønnsomme arbeidsplasser og en bedre og mer effektiv offentlig sektor. Høy kvalitet i utdanning og forskning er viktig for et velfungerende arbeidsliv, et konkurransedyktig næringsliv og for et bærekraftig velferdssamfunn. Norge skal ha verdensledende fagmiljøer som er med på å frembringe kunnskap som kan gi menneskene et bedre og rikere liv.

Norges forskningsråd er en sentral aktør i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og et viktig virkemiddel for å nå regjeringens visjon og overordnede mål. Regjeringen har i Granavolden-plattformen slått fast at den vil satse på forskning av høy kvalitet, styrke samspillet mellom offentlige og private forskningsaktører, og mellom academia og næringslivet, og stimulere til bedre kommersialisering og mer forskning i næringslivet. Regjeringen ønsker å gjøre forskning mer tilgjengelig og stimulere til økt internasjonalisering.

Langtidsplan for høyere utdanning og forskning 2019-2028 gir retning for den nasjonale politikken innenfor høyere utdanning og forskning. Langsiktighet i de nasjonale prioriteringene bidrar til bedre koordinering og økt forutsigbarhet for forsknings- og utdanningsmiljøene. De overordnede målene i langtidsplanen er styrket konkurransekraft og innovasjonsevne, møte store samfunnsutfordringer og utvikle fagmiljøer av fremragende kvalitet. Satsingen legger til rette for den omstillingen som samfunnet og næringslivet må gjennom.

Det er viktig å sørge for samsvar mellom nasjonale prioriteringer og internasjonale satsinger. Regjeringen fastholder at internasjonalisering er en forutsetning for kvalitet i norsk forskning og høyere utdanning. Styrket deltakelse i EUs programmer for utdannings-, forsknings- og innovasjonssamarbeid, og samarbeid med strategisk viktige land utenfor Europa, jf. Panorama-strategien, er sentrale. Regjeringen vil før sommeren 2021 legge frem en strategi for norsk deltakelse i det europeiske forsknings- og innovasjonssamarbeidet i perioden 2021 til 2027 og en strategi for norsk deltakelse i det europeiske utdannings-, opplærings-, ungdoms- og idrettssamarbeidet.

Bærekraftsmålene er en universell arbeidsplan for å sikre verdens sosiale, økonomiske og miljømessige bærekraft. Bærekraft handler om at vi som lever i dag må jobbe for å dekke behovene til dagens befolkning uten å redusere muligheten for fremtidige generasjoner til å få dekket sine behov. Kunnskap er helt avgjørende for å lykkes med dette.

3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I dette tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrer beskrives gjeldende mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Forskningsrådet. Departementene, inkludert KD, utarbeider tildelingsbrev som viser hvilke av de fem målene for Forskningsrådet som er særlig relevante i lys av departementenes sektorpolitiske prioriteringer, hvordan de sektorpolitiske prioriteringene støtter opp om de fem målene og hva departementet ønsker å oppnå med bevilgningene til Forskningsrådet.

Dokumentet «*Styringssystem for Norges forskningsråd*» ligger til grunn for departementenes styring. KD vil også i 2021 legge vekt på god dialog med departementene og Forskningsrådet om videre utvikling av systemet som er etablert. KD vil starte en prosess med de øvrige departementene tidlig i 2021 for å vurdere justeringer i de strategiske områdene med sikte på å få tydeligere frem verdiskapingen og innovasjonsevnen i offentlig sektor. Når områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet er ferdigstilt og ny langtidsplan for forskning og høyere utdanning er lagt frem, vil departementet ta initiativ til en ny vurdering av om målene til Forskningsrådet bør endres.

I dette tildelingsbrevet fastsettes strategiske områder og styringsinformasjon for 2021. Innholdet i beskrivelsen av de strategiske områdene er ment å være forholdsvis stabil, men det kan likevel være behov for justeringer. På bakgrunn av erfaringer i styringsdialogen, vurderinger av vesentlighet og endringsbehov og ny informasjon om måloppnåelse, skal de strategiske områdene i styringssystemet vurderes hvert år. For nærmere beskrivelse av styringsinformasjonen og hvordan rapporteringen skal skje vises det til punkt 5 *Rapportering for 2021*.

3.1 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for 2021

Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet

For alle forskningens begrunnelser, både instrumentelle og kulturelle, er den vitenskapelige kvaliteten en grunnleggende forutsetning. Vitenskapelig kvalitet forutsetter både talentfulle individer og infrastruktur og andre forskningsressurser av høy kvalitet. Forskningsrådet skal tildele etter konkurranse, og skal identifisere og støtte forskning av høy vitenskapelig kvalitet. Forskningsrådet skal også bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i det enkelte forskningsmiljø eller på det enkelte forskningsområde.

Strategisk område: Verdensledende fagmiljøer

En forholdsvis stor del av den mest betydningsfulle forskningen kan tilskrives et fåtall av forskerne, som virker i fronten av sine felt. Det er et mål at flere fagmiljøer i Norge driver forskning av internasjonalt fremragende kvalitet. Forskningsrådet skal mobilisere talentene, bidra til kvalitetsutvikling og legge til rette for at potensialet i de fremste miljøene virkeliggjøres.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Utvikling i publisering og siteringer fra Forskningsrådets prosjekter, herunder andel publikasjoner med åpen tilgang og siteringer av disse.
- Volum på søknader og tildelte ERC-stipend, samt karakter for søknader, jf. mål 4.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Analyse av vitenskapelig kvalitet på noen av de langsiktige prioriteringene i Langtidsplanen.

Strategisk område: Identifisering og stimulering av vitenskapelig kvalitet generelt

For å utnytte forskningens potensial er det ikke tilstrekkelig med bare de få miljøene som er ledende på sine felt, det er også behov for vitenskapelig kvalitet i bredden av en mangfoldig forskningssektor og på en rekke områder. Forskningsrådet skal sikre god vitenskapelig kvalitet i alle sine tildelinger. Forskningsrådet skal også bidra til fornyelse ved å identifisere potensial for kvalitet og stimulere kvalitetsutvikling i forskningen.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Monitorering av søknadsdata og resultater fra fagfellevurderingene (karakterer). Analysen vil over tid fokusere på ulike dimensjoner, f.eks. programmer, søknadstyper, fag, institusjoner og kjønn.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Vurdering av ulike fagområders relative deltakelse i NFRs virkemidler. Formålet er å avdekke systematiske forskjeller mellom institusjoner, fagområder og forskergrupper. Vurderingen bør baseres på søknadstilfang og søknadskvalitet.

Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet

Forskningsrådet skal utløse FoU som, på kort og/eller lang sikt, skal øke den samlede verdiskapingen i norsk økonomi. Forsknings- og utviklingsarbeid gir økt verdiskaping gjennom nye eller forbedrede produkter, tjenester og prosesser, eller ved at kunnskap blir utnyttet og videreutviklet i andre sammenhenger.

Strategisk område: Økt konkurransevne i nytt og eksisterende næringsliv

Forskningsrådet skal utløse forskningsbasert innovasjon som gir økt konkurransevne i næringslivet. Forskningsrådet skal utløse økt FoU-innsats i bedriftene og økt kvalitet i prosjektene. Målet er uavhengig av bedriftenes størrelse og alder, næring og geografi.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- FoU-innsatsen i foretakene med støtte sammenlignet med FoU-innsatsen i foretakene med avslåtte søknader som er vurdert som gode

Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med søkere uten støtte. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå og Forskningsrådets søknadsvurderinger. Den endelige

avgrensningen av karakterer man vil sammenligne må gjøres av miljøet som får i oppdrag å lage indikatoren.

- Utvikling i FoU-innsats for foretak med støtte

Det skal undersøkes hvordan Forskningsrådet bidrar til å øke FoU-innsatsen i foretakene med støtte ved å sammenligne med FoU-innsatsen før støtten. Undersøkelsen skal bygge på FoU-statistikk på foretaksnivå. Undersøkelsen bør se på både total egenutført FoU og forholdet mellom egenfinansiering og offentlig støtte.

- Forskningsrådets vurdering av bedrifts- og samfunnsøkonomisk effekt
- Undersøkelsen skal bygge på delkarakterer fra Forskningsrådets søknadsvurderinger.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Utvikling i omsetning for foretak med støtte

Det skal undersøkes hvordan den økonomiske aktiviteten utvikler seg i foretakene med støtte. Undersøkelsen skal bygge på regnskapsdata i bedrifts- og foretaksregisteret.

- Brukernes vurderinger av oppnådde resultater og betydningen av ulike former for utbytte fra prosjektet

Vurderingen skal baseres på data fra fremdrifts- og sluttrapporter samt data innhentet gjennom spørreundersøkelser.

Strategisk område: Styrket evne til omstilling i norsk økonomi

Forskningsrådet skal identifisere, bygge opp kunnskap og legge til rette for utvikling av forskningsmiljøer på områder som er viktige for omstilling i økonomien. Målet omfatter forskning som ikke nødvendigvis har umiddelbar anvendelse i dagens marked.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi

Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av sin aktivitet for å styrke omstillingsevnen i norsk økonomi. Vurderingen skal inkludere begrunnelser for de viktigste tiltakene og prioriteringer som er gjort, hvilke virkninger de har hatt, og hvilke effekter man mener man kan oppnå fremover.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Forskningsrådets tildelinger og fremtidig utvikling i ulike næringer

Forskningsrådet skal vurdere hvordan tildelingene fordeler og har fordelt seg på ulike næringer, og hvordan man ser for seg næringsutviklingen fremover. Data skal hentes fra Forskningsrådets databaser.

- FoU-innsats og økonomisk utvikling i ulike næringer

Forskningsrådet skal beskrive og vurdere sin rolle i å påvirke FoU-innsatsen i næringslivet og fordelingen på ulike næringer. Redegjørelsen skal inneholde en beskrivelse av næringslivets

FoU-innsats fordelt på ulike næringer, og sett i lys av næringsutviklingen. Data hentes fra tilgjengelig statistikk (FoU-statistikk, nasjonalregnskap).

Tilleggsinformasjon 2021:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer ulike deler av næringslivet (næringer).

Strategisk område: Bedre samspill og kunnskapsoverføring mellom FoU-miljøer og næringsliv

Forskningsrådet skal fremme samspill og kunnskapsoverføring mellom offentlig finansierte forskningsinstitusjoner og næringsliv som fører til økt verdiskaping i norsk økonomi.

Forskningsrådets virksomhet skal gi økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene og økt FoU-kompetanse i næringslivet. Forskningsrådet skal også bidra til at forskning ved offentlig finansierte institusjoner kommer til bedre utnyttelse i næringslivet, blant annet gjennom kommersialisering av forskningsresultater.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Forskningsrådets bidrag for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner

Forskningsrådet skal gi en kortfattet vurdering av aktiviteten for å styrke kunnskapsoverføring og samspill mellom foretak og forskningsinstitusjoner. Vurderingen skal begrunne de viktigste tiltakene og prioriteringene som er gjort, virkningene av dem og hvilken effekt de er ment å ha på verdiskapingen. Redegjørelsen skal inkludere en vurdering av bidraget til kunnskapsoverføring målt gjennom næringslivets kjøp av FoU-tjenester.

- Private investeringer i kommersialiseringsprosjekter med støtte fra Forskningsrådet ved offentlig finansierte forskningsinstitusjoner

Det skal gis en oversikt og vurdering av investeringer i støttede kommersialiseringsprosjekter. Investeringene kan være i form av inntekter fra lisenser eller salg av patenter, emisjoner, salg og børsnotering. Oversikten skal dekke den totale porteføljen og inkludere tidsserier over minst fem år.

Følgende momenter skal også trekkes inn i vurderingen av måloppnåelse:

- Andel av prosjekter som er finansiert av andre enn Forskningsrådet (fordelt på kilde, søknadstype og program)

Forskningsrådets støtte skal være utløsende for et forskningsprosjekt. Samtidig bidrar privat medfinansiering til å sikre at andre går god for det kommersielle potensialet i prosjektet.

Andelen av prosjektene som er privat finansiert er i stor grad gitt av søknadstypen, men kan allikevel gi nyttig informasjon for å diskutere om Forskningsrådet har funnet en god balanse mellom disse hensynene. Tallene hentes fra Forskningsrådets database.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Hvordan Forskningsrådets prosjektporteføljer bidrar til samspill og kunnskapsoverføring.
- Næringslivets deltakelse i ulike deler av Horisont 2020/Horisont Europa i 2021.

Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer

Et sentralt mål for forskningspolitikken er kunnskap som gjør oss best mulig i stand til å møte de store utfordringene samfunnet står overfor. Forskningsrådet skal finansiere forskning som er nyttig for samfunnet, og for å møte de store samfunnsutfordringene. Forskningsrådet påvirker hvilke områder/problemstillinger det forskes på og hvor mye, kvaliteten på forskningen og kompetansen i miljøene, og koblingene i og mellom forskningssystemet og i ulike deler av samfunnet.

Strategisk område: Fornyelse i offentlig sektor og bedre og mer effektive velferds-, helse- og omsorgstjenester

Forvaltningen og de offentlige tjenestene møter store krav til kunnskap og kompetanse fremover, blant annet på grunn av komplekse samfunnsendringer (blant annet knyttet til demografi, bosetting, sikkerhet, helse og arbeidsdeltakelse), høye kvalitetskrav og behovet for samspill mellom tjenestene. Det offentlige har ansvar for at tjenestene har høy kvalitet og for å vite om tjenestene virker etter hensikten. Flere områder i offentlig sektor er forskningssvake i den forstand at det finnes lite forskningsbasert kunnskap på området i dag. Forskningsrådet skal øke forskningens bidrag til gode, effektive og kunnskapsbaserte tjenester og til fornyelse i offentlig sektor. Forskningsrådet skal bidra til å heve forskningskvaliteten på strategisk viktige områder, til at det drives relevant forskning på områder med store kunnskapsbehov (f.eks. som identifisert av tjenestemottakere, tjenestene og myndighetene), til styrket samspill mellom forskning, utdanning og praksis. Forskningsrådet skal også bidra til at forskningsbasert kunnskap spres og bidrar til innovasjon i offentlig forvaltning og næringsliv til nytte for tjenestemottakerne.

Strategisk område: Hav

Norges viktigste næringer har sitt utspring i havet. Havet er uunnværlig for å løse de globale utfordringene, men samtidig er verdens hav sterkt belastet. En realisering av havets verdier vil kreve bærekraftige tilnærminger. Forskningsrådet skal bidra til kunnskaps- og teknologiutvikling for forvaltning av økosystemer og ressurser i havområdene for å sikre et rent og rikt hav og produksjon av sunn og trygg sjømat. Sammen med en fortsatt satsing på forskning for de havbaserte næringene: fiskeri, havbruk, petroleum, maritim, fornybar energi og også nye næringer, vil dette kunne gi økt verdiskaping. Forskningsrådet skal arbeide for helhetlig kunnskap, samspill og kompetanseoverføring mellom og fra havnæringene og internasjonalt samarbeid.

Strategisk område: Klima, miljø og miljøvennlig energi

De største miljøutfordringene er klimaendringer, tap av naturmangfold og miljøgifter. Utfordringene er komplekse og må ses i sammenheng. Norge skal bli et lavutslippssamfunn innen 2050. Forskningsrådet skal bidra til utvikling av kunnskap og teknologi for en bærekraftig omstilling, klimatilpasning, miljøvennlig energi og bevaring av velfungerende

økosystemer. Dette krever en internasjonal, tverrfaglig, målrettet og helhetlig forsknings- og innovasjonsinnsats for en grønn samfunnsutvikling, som også fremmer grønn verdiskaping.

Strategisk område: Samfunnssikkerhet og samhørighet i en globalisert verden

Samfunnssikkerhet og samhørighet er grunnleggende kvaliteter ved vårt samfunn, og avgjørende for å opprettholde bærekraft og legitimiteten til våre demokratiske institusjoner. Forskningsrådet skal bidra til kunnskap om hva som skaper trygge, inkluderende og velfungerende samfunn. Forskningsrådet skal videre styrke forskning om politiske, økonomiske, sosiale og kulturelle endringer nasjonalt og globalt, og sårbarheter som følger av digitalisering og raske teknologiske endringer. Forskningsrådets innsats skal også bidra til å avverge og gjøre samfunnet robust mot både menneskeskapt og ikke-menneskeskapt trusler.

Styringsinformasjon

Styringsinformasjon utvikles i størst mulig grad likt for de fire strategiske områdene.

Styringsinformasjon utvikles langs følgende dimensjoner:

- vitenskapelig kvalitet
- forskning som er relevant for samfunnsutfordringene
- forskning som øker innovasjon og omstillingsevne i både offentlig og privat sektor

Forskningsrådet skal fokusere på virkninger og effekter av ulike prosjektporteføljer med tanke på hvordan de bidrar til å løse samfunnsutfordringer. Forskningsrådet skal legge vekt på hvordan man samarbeider med brukerne underveis i prosjekter, hvordan det arbeides med formidling av resultater og hvordan man arbeider for at resultatene skal tas i bruk og få effekter i samfunnet. Data hentes inn dels gjennom prosjektledernes faste rapportering til Forskningsrådet og dels gjennom spørreundersøkelser og analyser gjort av et eksternt forskningsmiljø på oppdrag. Styringsinformasjon for de tre dimensjonene utdypes nedenfor.

Styringsinformasjon Vitenskapelig kvalitet

Fast monitorering:

- *Karakterer for vitenskapelig kvalitet i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Analyse av vitenskapelig kvalitet i spiss og analyse av søknadstilfang og søknadskvalitet i bredden, jf. også tilleggsinformasjon for mål 1.

Styringsinformasjon Relevans for samfunnsutfordringer

Fast monitorering:

- *Karakterer for relevans (for samfunnseffekter når nye vurderingskriterier innføres) i Forskningsråds- og EU-porteføljen.* Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for

ulike sektorer/departement. Sammenhengen mellom relevans og kvalitet undersøkes. Mål for brukermedvirkning skal inkluderes på områder der det er aktuelt.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Vurdering av samfunnseffekter av Forskningsrådets prosjekter rettet inn mot samfunnsutfordringene (to områder).

Styringsinformasjon Innovasjons- og omstillingsevne

Fast monitorering:

- *Karakterer for innovasjonsgrad i Forskningsråds- og EU-porteføljen.*
Forskningsrådets merkesystem vil bli benyttet for å differensiere analysene på temaer og undertemaer (budsjettformål) relevant for ulike sektorer/departement. Monitoreringen belyser følgende:
 - Vurdering av innovasjonsgrad og utviklingen målt gjennom karakter for innovasjonsgrad gitt i søknadsbehandlingen. Dette vil gi informasjon om Forskningsrådets virkemidler bidrar til innovasjon og omstilling på områder som er relevante for å løse samfunnsutfordringene.
 - Analysene gjort for styringssystemets mål 2 – Økt verdiskaping i næringslivet benyttes til å vurdere Forskningsrådets bidrag til innovasjon og omstilling i næringer som er relevante for å løse utfordringene på de fire strategiske områdene.
 - Status og utvikling i samarbeidsmønstre målt gjennom antall og type samarbeidspartnere i prosjekter for å belyse innovasjon og omstilling i privat og offentlig sektor.
 - Status og utvikling i porteføljen av virkemidler som bidrar til å øke samspillet i kunnskapstriangelet og øke forskningens relevans for utdanningene og samfunnet for øvrig.

Tilleggsinformasjon 2021:

- Vurdering av hvordan Forskningsrådets næringslivsportefølje treffer ulike deler av næringslivet (næringer) og bidrar til innovasjons- og omstillingsevne når det gjelder de store samfunnsutfordringene.

Mål 4 Velfungerende forskningssystem

Et velfungerende forskningssystem er en grunnleggende forutsetning for å nå målene i forskningspolitikken. Forskningsrådet skal legge til rette for at forskningsressurser og -resultater utnyttes best mulig. Forskningsrådet skal bidra til å utvikle det nasjonale forskningssystemet, til styrket helhet og samspill, og til god interaksjon med internasjonale forskningsarenaer.

Strategisk område: Økt deltakelse i Horisont Europa

Deltakelse i internasjonalt forskningssamarbeid er et sentralt virkemiddel for å forbedre norsk forskning, både for å oppnå høyere vitenskapelig kvalitet og større positive bidrag til

samfunns- og næringsutviklingen. Europa er det viktigste området for norske samarbeidsrelasjoner og deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon det viktigste enkelttiltaket for internasjonalisering av norsk forskning. Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere til økt deltakelse i rammeprogrammet og til at søknadene i større grad kvalifiserer til støtte.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Deltakelsen i EU langs ulike dimensjoner. Skal ses i sammenheng med deltakelsen i Forskningsrådets prosjektportefølje.

Strategisk område: Strukturerende endringer

Forskningsrådet skal stimulere til endringer som gjør forskningssystemet bedre i stand til å svare på forventningene i forskningspolitikken. Dette innebærer påvirkning på samspillet mellom aktørene i systemet, mellom disipliner og forskningstema, og på de menneskelige ressursene.

Styringsinformasjon

Fast monitorering:

- Samspill mellom forskningsrådsfinansiering og annen finansiering. Analysere mulige følgevirkninger av forskningsrådsfinansiering fordelt på institusjonstyper, sektorer, geografi etc.

Tilleggsinformasjon 2021

- Evaluering av infrastrukturordningen.

Mål 5 God rådgivning

Forskningsrådet har ansvar for å gi myndighetene råd i forskningspolitiske saker.

Forskningsrådet skal gi råd som grunnlag for utforming av forskningspolitikken (herunder sektorvise problemstillinger), og for hvordan de gjeldende forskningspolitiske prioriteringer bør følges opp.

Strategisk område: Relevante og velbegrunnede forskningspolitiske råd til departementene
Dette strategiske området skal legge til rette for en strategisk dialog med departementene om de viktigste elementene i Forskningsrådets rådgivningsfunksjon.

Dialogen vil dreie seg både om kvaliteten og effektiviteten i rådgivningen. Kvalitet handler i stor grad om hvor relevante, velfunderte og godt begrunnet rådene er. For å ha effekt må også rådene tas i bruk, og rådgivningsprosessen legge til rette for dette (til riktig tid, i riktig format, med en tillitsvekkende dialog, osv.).

Styringsinformasjon

- Undersøkelse av hvordan rådgivningen til departementene fungerer etter overgangen til porteføljestyling.

4 Andre områder Forskningsrådet skal ha særlig oppmerksomhet på i 2021

Nedenfor følger en nærmere omtale av andre områder som skal ha særlig oppmerksomhet i 2021 og som er relevante for flere av målene:

Samarbeid med øvrige virkemiddelaktører

Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet samarbeider med relevante offentlige virksomheter og private organisasjoner som til sammen utgjør virkemiddelapparatet. Virkemiddelaktørene skal organisere samarbeidet seg imellom på en måte som gir tydelig ansvars- og rollefordeling og samkjørte virksomheter og slik at virkemidlene utfyller hverandre til beste for brukerne.

Oppfølging av gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Regjeringen igangsatte i 2018 en helhetlig gjennomgang av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet skal inngå som et kunnskapsgrunnlag for den helhetlige gjennomgangen, og ble ferdigstilt i desember 2019. Oppfølging av områdegjennomgangen er også en prioritet for 2021, og Forskningsrådet må være forberedt på oppgaver knyttet til en videre oppfølging av denne.

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon

Regjeringen har klare forventninger om at norske fagmiljøer, inkludert næringslivet, deltar aktivt i samarbeidet knyttet til EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, og at de på noen områder har som ambisjon å være ledende på den europeiske konkurransearenaen.

Mobilisering og støtte til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid med Innovasjon Norge (jf. samarbeidsavtalen om Horisont Europa). Departementet forutsetter derfor at dette samarbeidet fortsetter i 2021, både nasjonalt og ved Kunnskapskontoret i Brussel, og at Forskningsrådet og Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med å videreutvikle det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa. Departementet forventer at norske aktører møter et godt koordinert virkemiddelapparat.

Reduksjon i avsetninger

KD har gjennom flere år hatt klare forventninger om at Forskningsrådet må redusere de høye avsetningene. Departementet viser til dialog om dette og forventer at Forskningsrådet gjennomfører forpliktende og konkrete tiltak som resulterer i en betydelig reduksjon i avsetningene i 2021 og årene framover. Det er videre viktig at Forskningsrådet har dialog med departementene for å sikre en forutsigbar nedbygging av avsetningene på alle departementenes områder uten at dette reduserer kvaliteten på prosjektene som finansieres.

Åpen forskning og verdien av data

Kunnskapsdepartementet viser til Nasjonale mål og retningslinjer for åpen tilgang til vitenskapelige artikler og til Nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata. Mer gjenbruk av forskningsdata sammen med umiddelbar åpen tilgang til vitenskapelige artikler er viktig for å verifisere forskningsresultater og øke nærings- og samfunnslivs muligheter til å ta forskningsresultater i bruk.

Departementet forventer at Forskningsrådet fortsetter å være en pådriver nasjonalt og internasjonalt for større åpenhet i forskningen. Forskningsrådet forventes å gi råd om utvikling av eksisterende og etablering av nye nasjonale datainfrastrukturer i samspill med utviklingen av the European Open Science Cloud. Det er viktig å utvikle økonomisk bærekraftige modeller for etablering og drift av datainfrastrukturer. Departementet forventer at Forskningsrådet også på dette området ivaretar sin rådgivningsfunksjon. Videre forventes det at Forskningsrådet arbeider med å videreutvikle måter å vurdere forskning og forskere på, og har god dialog med forskningsinstitusjonene om hvordan forskningskvalitet og akademiske karrierer kan vurderes. Departementet forventer at Forskningsrådet og Unit har tett dialog om implementeringen av mål, retningslinjer og strategi og tilretteleggingen av gode digitale forsknings- og utdanningstjenester i Norge.

Porteføljestyre og porteføljestyringen

Det er viktig å bevare den gode dialogen mellom departementene og Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet har fastsatt retningslinjer for departementenes observatører i porteføljestyrene. Erfaringer med ordningen skal vurderes høsten 2021, blant annet basert på en oppsummering av erfaringer fra Forskningsrådet som skal leveres innen 1. juli 2021.

Departementet forventer at Forskningsrådet redegjør og dokumenterer effekter av porteføljestyringen.

Nordområdene

Regjeringen har nylig lagt frem Meld. St. 9 (2020-2021) *Mennesker, muligheter og norske interesser i nord*. Meldingen presenterer regjeringens nordområdepolitikk for de kommende årene. Departementet forventer at Forskningsrådet følger opp meldingen i forbindelse med iverksettelsen av Forskningsrådets egen nordområdestrategi.

Ny langtidsplan for høyere utdanning og forskning

Neste langtidsplan for forskning og høyere utdanning (2023–2032) skal legges frem høsten 2022. Kunnskapsdepartementet legger opp til å ha en bred og involverende innspillsrunde i utarbeidelsen av langtidsplanen og ønsker tett dialog med Diku, NOKUT, Norges forskningsråd og Unit. Departementet forventer at Forskningsrådet bidrar med innspill og råd i arbeidet med neste langtidsplan og vil komme tilbake til dette i egne bestillinger. Enkelte bestillinger vil kunne kreve samarbeid med andre institusjoner.

5 Rapportering for 2021

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av Forskningsrådets innsats og resultater. Dette skal gi departementene grunnlag for å vurdere ressursbruk og måloppnåelse, jf. krav til årsrapport i bestemmelser om økonomistyring i staten. Vi viser også til punkt 9 *Andre krav og forventninger*, for nærmere informasjon om frister og andre rapporteringskrav (administrative forhold og lovpålagt rapportering).

I vedlegg 1 følger struktur og forventinger til rapportering i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter) som skal legges til grunn for Forskningsrådets rapportering for 2021.

Som det fremgår av forventningsmalen skal Forskningsrådet legge større vekt på virkninger og effekter av sin virksomhet, og mindre vekt på aktiviteter i rapporteringen. Kunnskapsdepartementet viser også til forventningen gitt i tilbakemeldingen fra etatsstyringen 2020: «*..Departementet oppfordrer likevel Forskningsrådet til i enda større grad å vurdere utfordringer knyttet til egen innsats og rolle og ev. tiltak som bør iverksettes.Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet i neste årsrapport bedre redegjør og dokumenterer foreløpige konsekvenser og effekter av porteføljestylingen.*»

Departementet gjør oppmerksom på at årsrapporten skal publiseres på virksomhetens nettside innen 1. mai.

5.1 Årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse)

Årsrapporten har to hoveddeler: Forskningsrådets mål og oppfølging av Langtidsplanen.

5.1.1 Rapportering på Forskningsrådets mål

I punkt 3.1 ovenfor fremgår mål, strategiske områder og hvilken styringsinformasjon som Forskningsrådet skal rapportere på. Der det er mulig skal Forskningsrådet bryte ned styringsinformasjonen på ulike tematiske områder/fagområder som har særlig interesse for departementene. Forskningsrådet velger selv ytterligere informasjon som de mener er relevant for å belyse måloppnåelsen. Vurderingen av måloppnåelse må ikke alene være knyttet til aktiviteter i rapporteringsåret, men kan skrive seg fra aktiviteter så langt tilbake i tid det er hensiktsmessig å inkludere. Vurderingen av måloppnåelse skal gjøres for de strategiske områdene under målene. Det skal rapporteres på hvert av de strategiske områdene med tilhørende styringsinformasjon. Forskningsrådet kan også vurdere å trekke inn andre områder enn de strategiske områdene for å belyse måloppnåelsen.

All informasjon knyttet til Forskningsrådets måloppnåelse presenteres i rapport om samlet måloppnåelse. Dette skal bidra til å gjøre det enklere for departementene å vurdere helheten i Forskningsrådets måloppnåelse. Forskningsrådet skal gjøre selvstendige vurderinger av risiko for avvik i måloppnåelsen og sette i verk tiltak for å lukke eventuelle avvik.

Styringsinformasjonen for 2021 er presentert under punkt 3 om måloppnåelse, og gjentas ikke i denne delen av tildelingsbrevet. I prinsippet er styringsinformasjonen per strategisk område bygget opp med én komponent som ligger fast og viser utvikling over tid (monitorering) og én komponent som endres fra år til år og gir mer informasjon på spesifikke områder. Styringsinformasjonen departementene ber om er i samsvar med planen Forskningsrådet har utarbeidet for styringsinformasjon. En slik oversikt over planlagt styringsinformasjon vil være en del av det årlige styringsdokumentet.

5.1.2 Rapportering på oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning

KD viser til Meld. St. 4 (2018–2019) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2019–2028 og Meld. St. 7 (2014–2015) Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024. Departementet forventer at Forskningsrådet i årsrapporten redegjør for hvordan rådets FoU-tildelinger er fordelt på regjeringens prioriteringer i langtidsplanen for gjeldende år og sammenliknet med tidligere år der det er mulig. Videre forventer departementet en vurdering av hva Forskningsrådet gjør for å vri virksomheten mot langtidsplanens prioriteringer og av hvordan rådet bidrar til å nå langtidsplanens mål og ambisjoner.

5.2 Vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter)

De departementsvise rapportene skal supplere rapport på samlet måloppnåelse ved å gi relevant informasjon som grunnlag for departementenes styringsmøter og for departementenes arbeid med Prop. 1 S. De departementsvise rapportene skal gi korte vurderinger med vekt på virkninger av Forskningsrådets bidrag til de sektorpolitiske prioriteringene.

Forskningsrådets vurderinger skal skje med utgangspunkt i ulike dimensjoner som fremgår i den standardiserte strukturen og forventingene til rapportering i de departementsvise rapportene (jf. vedlegg 1). Dette er dimensjoner som er vesentlig for styringen av departementenes bevilgninger, og som er utarbeidet i samarbeid med departementene for å sikre at de dekker departementenes behov for styringsinformasjon.

Forskningsrådet oppfordres til dialog underveis i arbeidet med vedlegg til årsrapport med de departementene som opplever utfordringer med rapporteringen.

Rapportene må ta hensyn til departementenes ulike bevilgningsnivå og må tilpasses hvert enkelt departement (jf. tildelingsbrevene). I punkt 5 *Rapportering* i departementenes tildelingsbrev fremgår det hvilke sektorpolitiske prioriteringer det aktuelle departementet forventer å få rapportering på.

6 Kap 285 post 53 – Sektoroverskridende og strategiske satsinger

Vi viser til Prop. 1 S (2020-2021) for Kunnskapsdepartementet, der det fremgår at regjeringen har justert de tre prinsippene for kap. 285, post 53 *Sektoroverskridende og strategiske satsinger* (53-posten). Regjeringen har også fastsatt tre overordnede

retningslinjer for hva som skal finansieres på posten. KD har fastsatt noen rutiner for hvordan departementene og Forskningsrådet skal involveres i arbeidet med 53-posten, se vedlegg 2.

Av rutinene fremgår det at Forskningsrådet fremmer forslag knyttet til 53-posten i sine budsjettforslag, både vekstforslag og omprioriteringsforslag (nullvekst). I budsjettforslaget må det fremkomme hvor mye som frigjøres fra tidsavgrensede budsjettformål. Forskningsrådet bør så langt det er mulig inkludere en oversikt over fordelingen av tildelingen mellom de tre retningslinjene i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse).

7 Felles post for virksomhetskostnader (kap. 285 post 55)

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene fra det enkelte departement.

KD legger til grunn at finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk rådgivning og sektorpolitisk rådgivning skal være de forskningsrådsoppgavene som skal ha høyest prioritet. Forskningsrådet skal fortsatt ivareta en rekke oppgaver for departementene, f.eks. sekretariatsfunksjoner for Skattefunn-ordningen og flere av 21-strategiene, oppgaver i forvaltningen av de regionale forskningsfondene og allmennrettet formidlingsarbeid. Forskningsrådet skal også videreføre sitt internasjonale arbeid for departementene med sikte på bistand og mobilisering til internasjonalt forskningssamarbeid. Forskningsrådet spiller en viktig rolle i oppfølgingen av regjeringens nye Panorama-strategi. Forskningsrådet skal prioritere forskningssamarbeidet med de prioriterte samarbeidslandene, og departementet forventer at Forskningsrådet deltar og bistår i forbindelse med aktiviteter rettet mot de prioriterte samarbeidslandene i samarbeid med andre relevante aktører.

Endringer i Forskningsrådets virksomhet skal som hovedregel håndteres av rådet innenfor den økonomiske rammen for posten, jf. vedlegg 3 om retningslinjer for styring av virksomhetskostnader. I den grad det oppstår prioriteringsutfordringer innenfor rammen av midlene på denne posten, skal Forskningsrådet og departementene ta dette opp med KD i tilknytning til etatsstyringsdialogen. Departementet forventer at Forskningsrådet har en helhetlig håndtering av kostnadene ved virksomheten.

7.1 Krav og nye oppdrag fra departementene i 2021

I tabellen under er samlet de krav og nye oppdrag som departementene har meldt inn til Kunnskapsdepartementet i forbindelse med arbeidet med tildelingsbrev for 2021. Disse er delt inn i to kategorier:

- 1) Krav og endringer i oppdrag som er vurdert å falle innenfor rammen av virksomhetskostnadene
- 2) Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene

Krav og endringer i oppdrag som faller innenfor rammen av virksomhetskostnadene er omtalt nærmere i tabellen under:

Oppdrag	Departement	Utfyllende informasjon
HelseOmsorg21-rådet	HOD	Norges forskningsråd har ansvar for sekretariatet for HelseOmsorg21-rådet.
Sekretariat for utredningsutvalg for rettighets- og lisensspørsmål i forbindelse med deling av datasett i forskningen	KD	Norges forskningsråd har ansvar for sekretariat for utvalget som skal utrede rettighets- og lisensspørsmål i forbindelse med deling av datasett i forskningen ved å gjennomgå relevant lovverk, beskrive ulike typer lisenser og vurdere konsekvenser av forskjellige lisensvalg (både for forskeren, institusjonene og samfunnet). Utvalget skal levere den endelige rapporten fra arbeidet, samt et sett nasjonale anbefalinger om bruk av lisenser på forskningsdata sommeren 2021.
Oppfølging av stortingsmelding om helsenæringen	NFD, KD og HOD	Norges forskningsråd har fått i oppdrag om å kartlegge potensialet for økt samhandling med helsenæringen i relevante deler av instituttsektoren. Forskningsrådet bes om å ferdigstille dette oppdraget våren 2021. Kartleggingen bør omfatte alle institutter som har relevant kompetanse og arbeider med relevante problemstillinger for helsenæringen. Det bes om at Norges forskningsråd involverer Nærings- og fiskeridepartementet, Kunnskapsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet i utformingen av kartleggingen.
Oppfølging av stortingsmelding om helsenæringen	NFD og HOD	Som del av samme oppfølging av stortingsmeldingen om helsenæringen, har Norges forskningsråd, i samarbeid med Innovasjon Norge, RHFen og andre relevante aktører blitt bedt om å utrede hvordan man kan oppnå et mer treffsikkert forsknings- og utviklingsløp for nye og innovative løsninger i helse- og omsorgstjenesten gjennom bedre samordning av ulike virkemidler. Forskningsrådet bes om å fortsette arbeidet med etablering av ordningen i samarbeid med overnevnte aktører.
Oppfølging av stortingsmelding	NFD	Regjeringen legger høsten 2020 frem en stortingsmelding om den maritime politikken. Norges forskningsråd bes om å følge opp de

om den maritime politikken		deler av meldingen som er relevant for maritim forskning og utvikling.
Havsekretariat	NFD	Havsekretariatets arbeid skal videreføres i tråd med mandatet.
Prosess21	NFD	Norges forskningsråd har ansvar for sekretariatet. Arbeidet skal slutføres i løpet av første halvår 2021.
Grønn plattform	NFD	Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva skal i 2021 etablere en sammenlignbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold. Arbeidet ses i sammenheng med Grønn plattform, men skal anvendes bredt på relevante ordninger. Innovasjon Norge er bedt om å igangsette arbeidet og stå for en eventuell anskaffelse av ekstern bistand. Virksomhetene skal ha tett dialog med de oppdragsgivende departementer om arbeidet og skal lage et utkast til prosjektplan, inkludert en overordnet skisse til løsningsforslag, som legges frem innen 1. april 2021.

Nye krav og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementene:

Maritim 21-strategi	NFD	Norges forskningsråd skal i 2021 organisere arbeidet med en ny Maritim21-strategi. Strategien skal overleveres til Nærings- og fiskeridepartementet innen utløpet av 2021. Midlene til arbeidet og virksomhetskostnader knyttet til oppdraget (2 mill. kroner) vil bli finansiert over NFDs budsjett.
Kunnskapsoppsummering på forbrukerområdet	BFD	Norges forskningsråd skal i 2021 utarbeide en kunnskapsoppsummering på forbrukerområdet. Midlene til arbeidet finansieres over BFDs budsjett.

8 Administrative fullmakter

8.1 Fullmakt til å inngå leieavtaler utover budsjettåret

Kunnskapsdepartementet gir Forskningsrådet fullmakt til å inngå avtale om leie av lokaler. Det er en forutsetning for bruk av fullmakten at alle kostnader dekkes innenfor uendret

bevilgningsnivå for hele avtaleperioden, herunder også flyttekostnader og kostnader til brukerutstyr.

Instruksen om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor gjelder for inngåelse av avtaler om leie av lokaler i markedet og av statlig utleier. Instruksen gjelder også for byggeprosjekter som inkluderer ombygging og rehabilitering. Instruksen skal sikre god saksforberedelse og styring med bygge- og leiesaker. Det er viktig at alle Forskningsrådet følger bestemmelsene i denne, jf. Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor av 20. januar 2012 nr. 39, og sist endret ved kongelig resolusjon 13. januar 2017, se følgende lenke: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/instruks-bygge-leie/id670873/>.

Fullmakten gjelder ikke for leieprosjekter som etter sin art eller omfang må klassifiseres som byggesaker. Fullmakten gjelder ikke for avtaler om leie av lokaler i markedet der summen av fremtidige leieforpliktelser er 100 mill. kroner eller mer, jf. nevnte instruks. Slike leieavtaler skal legges frem for Kunnskapsdepartementet som forelegger dem for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Klausul om fremleie ved eventuelt mindrebehov for areal skal innarbeides ved inngåelse av nye leiekontrakter. Det er videre en forutsetning at institusjonen nøye vurderer behovet for oppsigelsesklausuler, jf. overnevnte instruks. Hensynet til fremtidig handlefrihet skal veie tungt ved denne vurderingen. Slike vurderinger skal foreligge som en del av grunnlagsmaterialet i den enkelte sak om inngåelse av leieavtaler. Leieavtalen må kunne transporteres til annen statlig virksomhet.

8.2 Fullmakt til å inngå forlik, opptre på statens vegne i forliksrådet eller innrømme erstatningsansvar

Forskningsrådet har fullmakt til å inngå forlik eller innrømme ansvar i saker om erstatning opp til 300 000 kroner. I saker som gjelder erstatning over 300 000 kroner, skal saken legges frem for departementet til avgjørelse.

Erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler, med unntak av ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift, kan belastes Justis- og beredskapsdepartementets budsjett, kap. 471 Statens erstatningsansvar. Hvis vilkårene i Justis- og beredskapsdepartementets (JD) rundskriv G-01/2017 er oppfylt, kan Forskningsrådet belaste på JDs kapittel 471. Siden nettobudsjetterte virksomheter ikke kan belaste direkte på kapittel 471 må slike saker med nødvendig dokumentasjon sendes Kunnskapsdepartementet som vil foreta belastningen. Øvrige utbetalinger av erstatning må virksomheten dekke innenfor egne rammer. Se rundskriv G-01/2017, <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/erstatningskrav-mot-staten--belastning-avbudsjettkapittel-471-post-71-og-fracfall-av-foreldelsesinnsigelse/id2548368/>

Forskningsrådet har ansvar for juridisk kvalitetssikring av erstatningsrettslige spørsmål før avgjørelse treffes. Departementet forutsetter at Forskningsrådet foretar en grundig vurdering

av grunnleggende vilkår for erstatning, dvs. ansvarsgrunnlag, økonomisk tap, årsakssammenheng, påregnelighet og adekvans – og eventuelt om det skal inngås forlik uten å erkjenne ansvar.

Saker av prinsipiell betydning eller saker der det kan være tvil om den juridiske vurderingen, skal forelegges Kunnskapsdepartementet, som vurderer om det er aktuelt å be Regjeringsadvokaten om bistand.

8.3 Eiendomsfullmakt

Forskningsrådet har fullmakt til å kjøpe og avhende eiendommer. Salgsinntekter blir ført på eiendomsfondet til Norges forskningsråd.

9 Andre krav og forventninger

9.1 Regjeringens fellesføringer

9.1.1 Regjeringens inkluderingsdugnad

Forskningsrådet skal arbeide for å utvikle rutiner og arbeidsformer for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. Forskningsrådet skal i årsrapporten gjøre rede for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om at 5 pst. av alle nyansatte skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Dersom Forskningsrådet har hatt nyansettelser i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal antallet nyansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, samt antall nyansettelser i faste og midlertidige stillinger totalt, rapporteres i årsrapporten. Forskningsrådet skal rapportere i tråd med veiledningen (<https://arbeidsgiver.difi.no/strategisk-hr-og-ledelse/inkluderingsdugnaden/rapportering-pa-inkluderingsdugnaden-i-arsrapporten>).

9.1.2 FNs bærekraftsmål

Regjeringen skal våren 2021 legge frem en stortingsmelding og en nasjonal handlingsplan for hvordan Norge skal nå bærekraftsmålene innen 2030. Handlingsplanen vil legge opp til en forsterket innsats fra alle aktører i samfunnet frem mot 2030. Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2021 synliggjøre hvordan deres virksomhet bidrar til å innfri bærekraftsmålene. Rapporteringen skal også gi en overordnet beskrivelse av hvordan Forskningsrådet arbeider med å redusere egne klima- og miljøavtrykk.

9.1.3 Vekst i antall ansatte

Veksten i antall ansatte i statsforvaltningen skal være lavere enn den generelle sysselsettingsveksten, og antall ansatte i sentralforvaltningen skal være lavere i 2021 enn i 2017, jf. Granavolden-plattformen. Forskningsrådet skal fortsette arbeidet med effektivisering og skal ikke øke antall ansatte justert for omorganiseringer. Det kan gjøres unntak for

særskilt begrunnede økninger, for eksempel ifb. covid-19-pandemien. Ev. unntak skal som hovedregel ikke være varige.

9.2 Andre krav

9.2.1 Samfunnssikkerhet og beredskap (SOB) og sikkerhet etter sikkerhetsloven

Forskningsrådet skal jobbe systematisk med sikkerhet og beredskap, herunder både samfunnssikkerhet og sikkerhet etter sikkerhetsloven. [Styringsdokument for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap i Kunnskapsdepartementets sektor](#) skal ligge til grunn for arbeidet med samfunnssikkerhet. Informasjonssikkerhet skal være en integrert del av arbeidet. Alle KDs underliggende virksomheter er underlagt [sikkerhetsloven](#), jf. § 1-2 i loven, og skal derfor ha et styringssystem for sikkerhet, jf. § 3 i [forskriften til loven](#). Styringssystemet skal være tilpasset risiko, egenart og de verdier som må beskyttes. For flere detaljer, se NSMs [Veileder for sikkerhetsstyring](#) og [Grunnprinsipper for sikkerhetsstyring](#).

[Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning](#) skal ligge til grunn for Forskningsrådets sitt digitaliseringsarbeid¹. Unit har ansvaret for å følge opp etterlevelsen av policyen i sektoren. For virksomheter som ikke har skjermingsverdig informasjon, jf. sikkerhetsloven § 5-1, vil overholdelse av kravene i punkt 1-5 og 10-12 i policyen tilfredsstillende kravet om sikkerhetsstyring på dette området.

Forskningsrådet skal ha oversikt over sine informasjonsverdier og -systemer. Det skal etableres en plan for håndtering av alvorlige informasjonssikkerhetsbrudd og personvernhendelser basert på vurdering av risiko for at slike hendelser kan skje. Planen skal inkludere tiltak for videreføring av kritiske oppgaver mens arbeidet med gjenoppretting av normal driftstilstand pågår.

Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2021 rapportere om følgende:

1. Når reviderte Forskningsrådet sist sin ROS-analyse? Hvilke områder er identifisert som de med høyest risiko for virksomheten?
2. Når reviderte Forskningsrådet sist sitt krise- og beredskapsplanverk? Beskriv kort hva planverket omfatter.
3. Når gjennomførte Forskningsrådet sist kriseøvelse? Beskriv kort de viktigste læringspunktene fra evalueringen av øvelsen.

9.2.2 Håndtering av Covid-19-pandemien

Forskningsrådet skal evaluere egen håndtering av covid-19-pandemien og påse at læringspunkter fra evalueringen følges opp. DSBs mal for evaluering av covid-19 kan gi inspirasjon til arbeidet. Evalueringen skal være tilpasset virksomhetens egenart. Forskningsrådet skal i årsrapporten for 2021 orientere kort om hvordan evalueringen ble gjennomført og de viktigste læringspunktene.

¹ Policyen ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet i rundskriv F-04-20 1. oktober 2020.

9.2.3 Gjenbruk og viderebruk av data

Som oppfølging av konseptvalgutredningen om deling av data i kunnskapssektoren, har Unit fått i oppdrag fra KD å gjennomføre et forprosjekt om infrastruktur for deling av data. En viktig forutsetning for å lykkes med bedre deling av data, er at alle KDs virksomheter prioriterer arbeidet med å realisere «orden i eget hus», jf. kap. 1.2 i digitaliseringsrundskrivnet. Unit skal koordinere arbeidet med «orden i eget hus» i kunnskapssektoren.

10 Etatsstyringsmøtet

Kunnskapsdepartementet vil på etatsstyringsmøtet i 2021 ha strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse og forventninger om framtidig utvikling og prioriteringer, inkludert virksomheten i Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet vil i forkant involvere de øvrige departementene i forberedelsene. Etatsstyringsmøtet er berammet til **fredag 11. juni 2021 kl. 09:00-11:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18.

Kunnskapsdepartementet legger opp til en omforent dagsorden for etatsstyringsmøtet. Departementet ber derfor om at Forskningsrådet melder inn strategisk viktige saker til etatsstyringsmøtet samtidig med innsending av årsrapporten for 2020, 15. mars 2021. Kunnskapsdepartementet vil sende Forskningsrådet dagsorden for møtet i god tid. Departementet forventer bred deltakelse delegasjonen fra Forskningsrådets styre.

11 Frister

Leveranse	Frist	Mottakere	Utfyllende informasjon
Delårsregnskap per 1. tertial 2021	1. juni 2021	DBH	Eget brev fra KD.
Delårsregnskap per andre tertial 2021	1. oktober 2021	DBH	Eget brev fra KD
Årsregnskap 2021	1. mars 2022	DBH	Eget brev fra KD
Årsrapport 2021 (rapport på samlet måloppnåelse)	15. mars 2022	Departementene, DBH	Oversikt over overførte midler fordelt på poster i statsbudsjettet skal framlegges sammen med regnskapet. Forskningsrådet kan ta utgangspunkt i rapport om overførte midler på program/aktivitetsnivå. Der det er samfinansiering av programmer, godtas en andelsberegning av programmene.
Vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter)	1. mai 2022	Departementene	
Samlerapport om de regionale forskningsfondenes virksomhet i 2021	1. juni 2022	KD	Forskningsrådet skal rapportere om forskningsfondenes virksomhet, sitt samarbeid med fondene og for bruken av midlene tildelt Forskningsrådet til dekning av administrative oppgaver, jf. "Retningslinjer for regionale

			forskningsfond" fastsatt av Kunnskapsdepartementet 23.10.2009.
Årsrapport for forskningsinstituttene 2021	30. juni 2022	Departementene	Omfanget av denne årsrapporten kan eventuelt reduseres etter nærmere avtale mellom Kunnskapsdepartementet og Forskningsrådet.
Vedtatt budsjett for 2021	1. mars 2021	Departementene	Budsjettet skal inneholde en redegjørelse for hvordan Forskningsrådet vil følge opp de prioriteringer som er gitt i Prop. 1 S (2020-2021) og i departementenes tildelingsbrev. I budsjettet skal det avslutningsvis gis en departementsvis oversikt over endelig fordeling av tildelt budsjetttramme på budsjettformål. Oversikten skal gi informasjon om de ulike budsjettformålenes totale budsjetttramme samt vise hvor stor andel hvert departement har i de ulike budsjettformålene. Dokumentet skal inneholde en oversikt over alle budsjettformålenes budsjett for 2019, budsjett for 2020 og disponibelt budsjett 2021 (som inkluderer avsetninger fra tidligere år).
Satsingsforslag 2023	1. nov. 2021	Departementene	Forslaget til store satsinger skal følge opp langtidspanen for forskning og høyere utdanning og skal angi klare prioriteringer. Forskningsrådet skal se på mulighetene for omprioriteringer som gir rom for satsinger innenfor den eksisterende økonomiske rammen til Forskningsrådet. Det må komme tydelig fram hvordan eventuelle frihetsgrader innenfor departementenes bevilgninger skal benyttes. Det stilles stadig større krav til det faglige grunnlaget for forslag til satsinger på forskning og innovasjon. Forskningsrådets budsjettråd bør speile kunnskapsbaserte vurderinger av kortsiktige og langsiktige forskningsbehov. KD viser også til retningslinjer for satsingsforslag som vil ha konsekvenser for Forskningsrådets arbeid med Store satsinger, jf. utredningsinstruksen.
Standardiserte økonomiske nøkkeltall	20. februar 2021		Nettobudsjetterte virksomheters utgifter og inntekter skal synliggjøres for å gi et best mulig bilde av statens samlede inntekter og utgifter for virksomheter som omfattes av statsbudsjettet, jf. rundskriv R-8/2020, (statsregnskapet 2020) og R-9/2020 (statsbudsjettet 2022). Forskningsrådets frist til KD for endelige tall til statsregnskapet er 20. februar. Det skal også rapporteres til regjeringens marskonferanse, dette har frist 10. februar, og kan eventuelt være foreløpige tall.

Innholdsfortegnelse del 2

1. Innledning	23
2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	23
3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2021	25
4. Felles post for virksomhetskostnader	31
5. Rapportering	31
6. Planlagte styringsmøter	31

1. Innledning

Stortinget har gjort vedtak om bevilgning for 2021, jf. Innst.12 S (2020-2021), Innst. 16 S (2020-2021) og Prop. 1 S (2020-2021).

2. Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådet:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Kunnskapsdepartementet

Regjeringen har store ambisjoner for Norge som kunnskapsnasjon. Kunnskap er nøkkelen til å gi hver enkelt mulighet til å skape seg et godt liv, og til å møte utfordringene samfunnet vårt står overfor i årene som kommer. Kunnskapsdepartementet har fastsatt følgende visjon:

«Kunnskap og kompetanse for et bærekraftig Norge»

Visjonen danner grunnlaget for tre overordnede mål for kunnskapssektoren:

- Alle deltar i arbeids- og samfunnsliv.
- Alle har den kompetansen som de selv og samfunnet trenger.
- Samfunnet har tilgang til oppdatert kunnskap av høy kvalitet.

Målene ligger til grunn for kunnskapspolitikken. Virksomhetene spiller en viktig rolle for å realisere visjonen og nå målene. Det fordrer godt samspill mellom virksomhetene og at alle bidrar til hverandres måloppnåelse. Virksomheten må derfor gjøre seg kjent med det samlede målbildet med visjon, overordnede mål og mål for politikkområdene slik de er presentert i hovedinnledningen i Prop. 1 S (2020–2021).

Utdanningsløftet 2020 er en storstilt satsing på kompetansetiltak og større kapasitet på alle nivåer i utdanningssystemet og er dermed også et viktig tiltak for å følge opp *Kompetansereformen – Lære hele livet*. Covid-19-pandemien har skapt en økonomisk krise og forsterket behovet for økt kapasitet og omstilling. Fagskolene, høyskolene, universitetene, Diku, NOKUT, Unit og Kompetanse Norge er sentrale for at vi skal lykkes.

Digitalisering muliggjør dyptgående endringer i lærings-, undervisnings- og forskningsprosesser som kan bidra til å nå målene for utdanning og forskning på en bedre og mer effektiv måte. Regjeringen forventer at Forskningsrådet, universitetene, høyskolene og virksomhetene utnytter digitaliseringens muligheter til å øke kvaliteten på undervisning og forskning.

Regjeringen tar sikte på å legge frem stortingsmeldinger om arbeidsrelevans i høyere utdanning og om styringspolitikk for statlige universiteter og høyskoler, samt en lovproposisjon om universitets- og høyskoleloven og en lovproposisjon om fagskoleloven våren 2021. Regjeringen vil legge frem en strategi for forskerrekuttering og karriereveier i forskning og høyere utdanning våren 2021.

For budsjettprioriteringer for 2021 vises det til Prop. 1 S (2020–2021): kap. 4 om programkategori 07.60 Høyere utdanning og forskning og kap. 5 om oppfølging av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

Forskningsrådet er en sentral aktør i det norske forsknings- og innovasjonssystemet og et viktig virkemiddel for å nå departementets visjon og overordnede mål.

Kunnskapsdepartementets midler til Forskningsrådet skal i særlig grad bidra til å finansiere:

- Langsiktig, grunnleggende forskning, dvs. ansvar for grunnforskning (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 post 52).
- Sektoroverskridende satsinger og instituttbevilgninger og særlige tiltak som skal styrke virksomheten til universiteter og høyskoler (i hovedsak bevilgningene på kap. 285 postene 53 og 54, kap. 287 post 57 og kap. 288 post 21)
- Forskning om kunnskapssektoren (i hovedsak bevilgninger på kap. 201 post 21)
- Forskning om integrering (bevilgninger på kap. 291 post 50)
- Virksomhetskostnader kap. 285 post 55

Kunnskapsdepartementet tildeler midler til Forskningsrådet over mange kapitler og poster, og midlene under én post bidrar til flere av målene for rådet. Kunnskapsdepartementets midler bidrar inn mot alle de fem målene for Forskningsrådet.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 *Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd*.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 *Rapportering* i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3. Budsjettildelinger og fullmakter for 2021

Kunnskapsdepartementet tildeler Norges forskningsråd kroner **5 755 025 000** i 2021. Det ligger til grunn et kutt som følge av avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen på 0,6 pst. fra 2020 til 2021.

Fordelingen av midler over forskjellige kapitler og poster i departementets budsjett følger nedenfor. Det vises også til omtale av de enkelte kapitlene og postene i Kunnskapsdepartementets Prop. 1 S (2020-2021).

3.1 Hovedprioriteringene i statsbudsjettet for 2021

Forskning om kunnskapssektoren, kap.201 post 21, kap.226 post 21, kap. 285 post 53, kap. 226 post 63 og kap.226 post 71

Postene omfatter midler som hovedsakelig går til utdanningsforskning og forskning om forskning og innovasjon.

Kunnskapsdepartementet har høye ambisjoner for forskning om utdanning og kompetanse, og er opptatt av kontinuitet og langsiktighet i styrking av forskerkompetansen og kapasiteten i utdanningsforskningen. Kunnskapsdepartementet forventer at Forskningsrådet bidrar til å nå målene departementet har satt i *Strategi for utdanningsforskning 2020-2024*, arbeider videre med anbefalingene fra UTDEVAL i dialog med departementet og andre relevante aktører, og bidrar til videreutvikling av forskning om og for utdanning og kompetanse. Departementet ber Forskningsrådet om å samarbeide med Kunnskapscenter for utdanning i kartleggingen av publikasjoner fra forskningsprosjekter finansiert gjennom FINNUT.

Kunnskapsdepartementets viktigste tiltak for utdanningsforskningen "Program for forskning og innovasjon i utdanningssektoren" (FINNUT) tildeles 176,4 mill. kroner i 2021 på kap. 201 post 21. De forskerinitierte prosjektene, herunder "unge forskertalenter", er en viktig del av programmet, og konkurransen om disse midlene skal blant annet støtte opp om høy vitenskapelig kvalitet og god rekruttering til utdanningsforskningen.

I tillegg skal Forskningsrådet innenfor den gitte FINNUT-rammen forvalte ordningen "Forskning på effekter av tiltak for økt kvalitet i barnehage og grunnsopplæring". Tildelingen for 2021 skal gi rom for en utlysning av om lag samme størrelsesorden som tidligere. Basert

på erfaringene med ordningen så langt, kan det likevel gjøres justeringer i dialog med departementet. Departementet ber om at Forskningsrådet over tid forvalter ordningen slik at det blir en forsvarlig fordeling av prosjektene mellom barnehage, grunnskole og videregående opplæring, og at Forskningsrådet arbeider sammen med relevante aktører for å gjøre ordningen kjent og fremme kvaliteten på søknadene.

Gjennom utlysningene i FINNUT ønsker departementet at Forskningsrådet finner hensiktsmessige måter å etterspørre forskning om tiltak for livslang læring, barnehageforskning og forskning på spesialundervisning. Deler av FINNUT-midlene skal benyttes til forskningssentrene for barnehagerelevant forskning. Rammen for FINNUT skal også gi rom for utlysning av midler til forskning som skal styrke forskningsgrunnlaget ved grunnskolelærerutdanningene og barnehagelærerutdanningene. Forskningsrådet har også anledning til å bruke FINNUT-midler til initiativer som skal bidra til god forsknings-, utdannings- og innovasjonsvirksomhet i universitets- og høyskolesektoren og styrket samspill mellom institusjonene og samfunnet, samt til felles tiltak for universiteter og høyskoler.

Det tildeles videre 5 mill. kroner på kap. 226 post 21 til forskning på kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen, særlig hvilke faktorer som bidrar til fremragende kvalitet, både i opplæring i skole og opplæring i bedrift.

For å følge opp tiltak som varslet i Meld. St. 6 (2019-2020) *Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO*, skal Forskningsrådet etablere et forskningssenter for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Senteret kan ha flere geografiske lokasjoner, men det faglige og administrative ansvaret skal være tydelig forankret hos den ansvarlige vertsinstusjonen. Midlene tildeles på kap. 201 post 21 og utgjør 3 mill. kroner i 2021.

Departementet tildeler 88,8 mill. kroner over kap. 226 post 71 til vitensentrene. Dette inkluderer 3,5 mill. kroner til å gi rom for at ViteMeir kan få tilskudd som vitensenter fra høsten 2021.

Langsiktig, grunnleggende forskning, kap.285 post 52

Midlene over denne posten skal finansiere langsiktig, grunnleggende forskning på alle fagområder og bidra til å forbedre den vitenskapelige kvaliteten i forskningsmiljøer eller på særskilte forskningsområder. Departementet forventer at midlene bidrar til å utvikle flere fagmiljø av fremragende kvalitet.

Forskningsrådet har de siste årene styrket og videreutviklet sine virkemidler for å fremme vitenskapelig kvalitet og grensesprengende forskning. Departementet forventer at virkemidlene på åpne konkurransearenaer bidrar til å dyrke frem unge forskertalenter, styrke tverrfaglighet og utvikle fremragende fagmiljøer. Det er også viktig at de mest fremragende fagmiljøene sikres stabilitet og langsiktighet. Midlene på posten er på 1 756 mill. kroner.

Reduksjonen på kap. 285, post 52 skyldes følgende forhold:

- 5,2 mill. kroner flyttes til kap. 273, post 50, til Unit – Direktorat for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning, for å samle midlene til

støtteordningen for åpne norskspråklige tidsskrifter innenfor humaniora og samfunnsvitenskap

- 30 mill. kroner skyldes avvikling av gaveforsterkningsordningen

Sektoroverskridende og strategiske satsinger, kap. 285 post 53

Regjeringen har justert prinsippene for midlene på posten. De tre prinsippene er:

1. bidra til oppfølging av regjeringens forskningspolitiske prioriteringer i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
2. gi fleksibilitet til å gjennomføre langsiktige endringer i forskningssystemet. Midler på posten kan for eksempel virke sammen med satsinger fra andre departementer i en oppstartsfase. Posten skal virke mobiliserende, ikke kompensere for departementene
3. bidra til å støtte og bygge opp forskning av høy vitenskapelig kvalitet og forskning med høy relevans

Det vises for øvrig til omtale i punkt 6 i del 1 og vedlegg 2.

Økningen på kap. 285, post 53 skal brukes for å øke innsatsen på følgende områder:

- 62,5 mill. kroner til grunnleggende teknologiforskning med vekt på IKT i tråd med opptrappingsplanen *Et teknologiløft* i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
- 20 mill. kroner til å styrke virkemidlene for kommersialisering av forskning
- 10,1 mill. kroner til helårseffekten av de 22 nærings-ph.d.-stillingene som Stortinget bevilget midler til i 2020 i tråd med opptrappingsplanen *FoU for fornying og omstilling i næringslivet*
- 8,2 mill. kroner skal brukes til å finansiere helårseffekt av fjorårets bevilgning til doktorgradsutdanning i IKT-sikkerhet og kryptologi for personer som kan få sikkerhetsklarering. Det er ønskelig at nærings-ph.d og offentlig sektor-ph.d ordningene benyttes.
- 400 mill. kroner av økningen på posten er en tilbakeføring av det ettårige kuttet som ble foretatt i 2020 for å få ned avsetningene. Samtidig er det foretatt en reduksjon i bevilgning på 10 mill. kroner som et ettårig kutt i 2021 for å redusere avsetningene på posten. Reduksjonen skal ikke føre til redusert aktivitet og vil bli tilbakeført til posten i 2022.

For å få til økt kommersialisering av forskning og økt verdiskaping, ber departementet Forskningsrådet å videreføre prosessen med å utvikle blant annet FORNY-programmet i tråd med signaler fra Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Til orientering viderefører Kunnskapsdepartementet stimuleringsmidler til Forskningsrådet. Videre videreføres også 27,2 mill. kroner til Innovasjon Norges arbeid med å mobilisere til Horisont Europa.

Forskningsinfrastruktur, kap. 285 post 54

Midlene over denne posten skal bidra til et velfungerende forskningssystem og økt vitenskapelig kvalitet. Satsingen på forskningsinfrastruktur skal bidra til å utvikle verdensledende fagmiljøer. Samtidig skal infrastruktur av høy kvalitet bidra til økt internasjonalisering og rekruttering. Tildelingen over denne posten er på 785 mill. kroner i 2021.

Midlene skal gå til å finansiere Forskningsrådets ordning Nasjonal satsing på infrastruktur. I tillegg skal de norske bidragene til CESSDA ERIC, Svalbard Integrated Arctic Earth Observing System (SIOS) og European Spallation Source (ESS) i Lund dekkes innenfor rammen av denne posten. Bevilgningene skal også dekke basisbevilgning til Norsk senter for forskningsdata og UNINETT Sigma2 AS samt kostnadene ved en eventuell norsk formell vertskapsrolle for European Social Survey ERIC.

For at Norsk senter for forskningsdata (NSD) også framover skal kunne ivareta sin sentrale rolle i europeisk infrastruktursamarbeid, skal basisfinansieringen til NSD økes med midler fra infrastrukturordningen med 1,5 mill. kroner. Det bør gjøres en årlig vurdering ved årets slutt om grunnfinansieringen til NSD skal justeres ytterligere i samsvar med omfanget av det internasjonale infrastruktursamarbeidet.

Virksomhetskostnader, kap. 285 post 55

Midlene over denne posten er på 795,6 mill. kroner i 2021.

Det er gjort en reduksjon på 3,7 mill. kroner på grunn av følgende tekniske endringer:

- 1,3 mill. kroner knyttet til Proses21 er overført tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet
- 1,5 mill. kroner er overført tilbake til Nærings- og fiskeridepartementet for lønnsmidler for en stilling som var midlertidig flyttet til Forskningsrådet
- 0,9 mill. kroner er overført tilbake til Barne- og familiedepartementet i forbindelse med strategiarbeidet for utsatte barn og unge (BarnUnge21).

Forskningsinstitutter og andre tiltak, kap. 287 post 57

Midlene på denne posten er på 224 mill. kroner i 2021. 5 mill. kroner av midlene på posten skal gå til Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Nordapt) i Sogndal.

Når det gjelder Trøndelag Forskning og Utvikling (TFoU), så forutsetter utbetaling fra grunnevilgningsordningen for 2020 at TFoU gjennomfører en fusjon innen fristen 1. januar 2021. Et tilsvarende beløp som i 2020 kan tas inn i grunnbevilgningen for 2021 til det sammenslåtte instituttet.

Internasjonale samarbeidstiltak, kap. 288 post 21

Som et ledd i oppfølging av Panorama-strategien bevilges det fra kap. 288, post 21 totalt 38,8 mill. kroner til INTPART i 2021, hvorav 19 mill. kroner er en oppfølging av satsingen på verdensledende fagmiljøer under langtidsplanen.

I forbindelse med Panorama-arbeidet, vises det til etableringen av KDs Rundebord for akademisk samarbeid med Kina. I tråd med tidligere dialog gis Forskningsrådet ansvar for å organisere egne møteplasser knyttet mer spesifikt til forskningssamarbeid med Kina. Møtene rettes mot det operative nivået ved norske institusjoner og gjennomføres nært opp i tid til KDs faste rundebord. Formålet er å bidra til økt kunnskap og bevissthet i norske forskningsmiljøer om både muligheter og utfordringer knyttet til kunnskapssamarbeid med Kina. Departementet legger til grunn at møtene planlegges og gjennomføres i dialog med relevante aktører, med tentativ oppstart våren 2021.

Diku skal bidra til ny regjeringsstrategi for norsk deltakelse i Erasmus+ og det europeiske utdannings-, opplærings-, ungdoms- og idrettssamarbeidet, og til oppfølging av den nye Panorama-strategien (2021-2027). Diku skal samarbeide med Forskningsrådet og andre aktører om oppfølgingen av strategien, og Diku og Forskningsrådet har et felles ansvar for forvaltning og videreutvikling av INTPART-programmet.

Forskning om integrering, kap. 291 post 50

Midlene over denne posten på 7,4 mill. kroner skal brukes til å sikre et godt kunnskapsgrunnlag for utvikling av integreringspolitikken. Midler gis til programmet Velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM).

3.2 Midler til Norges forskningsråd 2021

Tabellen nedenfor gir en samlet oppstilling av tildelingene fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet i 2021 etter kap./post.

Kap./post	Kapittel og postnavn	Tildeling i 1000 kroner
201.21	Analyse og kunnskapsgrunnlag <i>Særskilte driftsutgifter</i> - Forskning for forsknings- og innovasjonspolitikken FORINNPOL: 12,5 mill. kroner - FINNUT: 176,4 mill. kroner - Senter for forskning på spesialpedagogikk og inkludering: 3 mill. kroner	191 900
226.21	Forskning på kvaliteten i fag- og yrkesopplæringen og forskning i forbindelse med forsøket om ordninger for å stimulere til investeringer i utstyr på yrkesfag - Forskning på kvalitet i fag- og yrkesopplæringen: 5 mill. kroner - Forskning på antisemittisme: 4 mill. kroner	9 000
226.71	Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, <i>Tilskudd til vitensentre</i>	88 802
285.52	Norges forskningsråd, <i>Langsiktig, grunnleggende forskning</i>	1 756 471
285.53	Norges forskningsråd, <i>Sektoroverskridende og strategiske satsinger (trukket ut 27,2 mill. direkte til Innovasjon Norge for mobilisering til Horisont 2020)</i>	1 858 591
285.54	Norges forskningsråd	784 695

	<i>Forskningsinfrastruktur av nasjonal, strategisk interesse</i>	
287.57	Forskningsinstitutter og andre tiltak, <i>Grunnbevilgning til samfunnsvitenskapelige forskningsinstitutter</i> - Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning 5 mill. kroner	223 756
288.21	Internasjonale samarbeidstiltak <i>Spesielle driftsutgifter</i> - Internasjonale partnerskap for fremragende utdanning og forskning (INTPART): 19 mill. kroner	38 814
291.50	Bosetting av flyktninger og tiltak for innvandrere <i>Norges forskningsråd</i>	7 397
	Sum forskningsmidler	4 959 426
285.55	Norges forskningsråd, <i>Virksomhetskostnader</i>	795 599
	Kunnskapsdepartementet totalt	5 755 025
161.71 (UD)	Forskning, kompetanseheving og evaluering, <i>Forskning og høyere utdanning</i>	19 100

3.3 Øvrige budsjettekniske forhold

Øremerkede tilskudd til Sars internasjonale senter for marin molekylærbiologi ved Universitet i Bergen, Simula Research Laboratory AS, NSD – Norsk senter for forskningsdata AS og Uninett Sigma2 AS på kap.285, post 52 og post 54 er på til sammen 161 340 000 kroner, jf. tabell 4.26 i Prop. 1 S. (2020-2021).

Tildelingen over Utenriksdepartementets kap. 161 post 71 gjelder grunnbevilgningen til Christian Michelsens institutt (CMI). Kunnskapsdepartementet har fått en belastningsfullmakt fra UD på 19,1 mill. kroner. Disse midlene utbetales i tillegg til bevilgningen til de samfunnsvitenskapelige forskningsinstituttene på kap. 287, post 57.

For ytterligere detaljer og føringer vises det til Prop. 1 S. (2020-2021) fra Kunnskapsdepartementet, Innst. 12 S (2020-2021) og Innst. 16 S (2020-2021).

Midlene til Forskningsrådet vil bli overført i to rater: den 30. januar og 30. august 2021.

3.4 Fullmakt til omfordeling

Kunnskapsdepartementet legger til grunn at Forskningsrådets forslag til revidert nullbudsjett for forskningsmidlene for 2021 danner grunnlag for rådets virksomhet i 2021 med unntak av de områder der det er vekst eller reduksjon i bevilgningene og som er nærmere spesifisert i tildelingsbrevet.

De midler som KD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. KD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt

utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal også tas opp med departementet.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

5. Rapportering

Kunnskapsdepartementet ber om rapportering på følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- Langsiktig, grunnleggende forskning
- Sektoroverskridende forskning
- Forskning om kunnskapssektoren
- Forskning om integrering

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger rapportering i vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

6. Planlagte styringsmøter

Departementet legger opp til å avholde ett styringsmøte i 2021. Møtet er arena for strategisk dialog om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet i vedlegg til årsrapport 2020. Styringsmøtet vil finne sted **torsdag 17. juni kl. 10:00-12:00**. Møtet vil finne sted i Kunnskapsdepartementets lokaler, Kirkegata 18. Departementet vil komme tilbake til dagsorden for møtet.

Med hilsen

Knut Børve (e.f.)
ekspedisjonssjef

Sidsel Aa. Arbo
konst. avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:

1. Struktur og forventinger til rapporteringen i årsrapporten (rapport på samlet måloppnåelse) og vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).
2. Prinsipper, retningslinjer og rutiner for oppfølging av kap. 285, post 53.
3. Retningslinjer for styring av virksomhetskostnader i Forskningsrådet (kap. 285, post 55).

Kopi

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og familiedepartementet
Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Olje- og energidepartementet
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet